

Utbildningsinspektion i Hagaskolan, förskoleklass och grundskola årskurs 1–5

Innehåll

Inledning	1
Underlag	1
Beskrivning av Hagaskolan.....	2
Sammanfattande bedömning.....	2
Bedömning av resultaten.....	3
Bedömning av genomförandet.....	5
Bedömning av förutsättningarna	9

Inledning

Skolverket har granskat verksamheten i och besökt Hagaskolan den 24-25 april 2007. I slutet av denna rapport framgår vilka som varit ansvariga för utbildningsinspektionen.

Inspektionen avser att visa hur verksamheten genomförs samt dess förutsättningar och resultat. Bedömningarna av kvaliteten och av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplanen och övriga författningar för det offentliga skolväsendet. Information om inspektionen finns i separata material och på Skolverkets webbplats (www.skolverket.se/Inspektion).

Kommunen har ansvar för att de brister inspektörerna lyfter fram i den sammanfattande bedömningen åtgärdas. Åtgärderna ska redovisas till Skolverket inom tre månader vilket framgår av Skolverkets beslut. Skolverket följer också upp effekterna av inspektionen vid kommande inspektionstillfälle. Denna skriftliga rapport kompletteras med muntlig återrapportering av de ansvariga inspektörerna.

Underlag

Underlaget för inspektörernas bedömning är dels dokument från Kungsör kommun och Hagaskolan, dels den information som samlats in under besöket. Rapporten grundas även på annan information om kommunen och skolan från exempelvis Skolverkets nationella uppföljningssystem.

I Hagaskolan intervjuades rektorn, lärare, elevvårdspersonal, elever samt föräldrar med barn i olika årskurser. Inspektörerna besökte lektioner i flertalet ämnen och klasser. Även andra iakttagelser i skolmiljön och studier av dokument som finns på skolan utgör underlag för kvalitetsbedömningen. Rektorn har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

Beskrivning av Hagaskolan

Hagaskolan	Antal barn/elever
Förskoleklass	36
Grundskola	203

Hagaskolan som hör till verksamhetsområdet Öster ligger i ett villaområde med närhet till skog och öppen natur. Verksamheten omfattar förskoleklass och årskurserna 1–5. Organisationen bygger på samverkan mellan skola och skolbarnsomsorg och personalen är indelad i tre arbetslag; förskoleklass och årskurs 1, årskurserna 2 och 3 samt årskurserna 4 och 5. Merparten av samarbetet sker dock inom respektive årskurs.

Föreliggande rapport behandlar förskoleklassen och grundskolan, kommunens ansvarstagande för förskolan och skolbarnsomsorgen behandlas i den övergripande kommunrapporten.

Sammanfattande bedömning

Bedömningarna av kvaliteten i utbildningen vid Hagaskolan och av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplanen och övriga skolförfattningar.

Inspektionen visar att Hagaskolan som helhet bedriver en verksamhet i linje med nationella mål och riktlinjer. Personalen är medveten om vikten av en individanpassad och lustfylld undervisning. Många kreativa, praktiska och motoriska inslag finns under skoldagen. Inspektörerna vill särskilt omnämna goda exempel på tidsenlig utbildning i skolans satsning på datoranvändning och virtuella klassrum samt konkret miljö- och naturundervisning i ”uteklassrum”.

Inspektörerna bedömer utifrån egna observationer, samtal och intervjuer, presenterade elevarbeten och testresultat i några ämnen, att verksamheten ger eleverna goda möjligheter att nå kursplanernas mål. Skolan kan dock inte ge en samlad bild av kunskapsresultaten i alla ämnen vilket bör åtgärdas.

Elevernas kännedom om målen för de olika ämnena varierar. De äldre eleverna har en bättre vetskap än de yngre och det är främst mål i svenska och matematik som de kan återge. Den information som ges vid utvecklingssamtalen angående elevens skolsituation, resultat och utveckling upplevs tydlig och relevant av elever och föräldrar.

I värdegrundsarbetet vidtar skolan en rad åtgärder och flertalet elever trivs och känner sig trygga i skolan. Emellertid visar inspektionen att kränkningar mellan elever förekommer. Skolan måste därför vidareutveckla och intensifiera arbetet med att förebygga och stoppa kränkande behandling av olika slag.

Inspektörerna bedömer att nedan angivna brister snarast måste åtgärdas.

- Skolan gör inte någon systematisk uppföljning och utvärdering av elevernas kunskaper i förhållande till de nationella målen i årskurs 5 i samtliga ämnen (4 kap. 1 § skollagen, 2 kap. 6 § grundskoleförordningen samt avsnitt 2.8 läroplanen för det obligatoriska skolväsendet Lpo 94).

- Rektorn och personalen har inte i tillräcklig utsträckning vidtagit åtgärder för att förhindra kränkande behandling (7-8 §§ lagen om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever).
- Skolans kvalitetsredovisning uppfyller inte förordningens krav (§§ 3-4 förordningen om kvalitetsredovisning inom skolväsendet m.m.).
- Svenska som andraspråk anordnas inte i enlighet med författningarnas krav (2 kap. 15-16 §§ grundskoleförordningen).

Inspektörerna bedömer att det finns behov av förbättringsinsatser på skolan inom följande områden.

- Skolan bör förbättra arbetet med att klargöra utbildningsmålen för eleverna.
- Skolan bör förbättra elevernas möjligheter att utöva inflytande över sin utbildning och sitt lärande.
- Skolans arbete med de individuella utvecklingsplanerna bör förbättras.
- Skolan bör tillse att studiehandledning på modersmålet ges vid behov.
- Skolan bör utveckla sitt kvalitetsarbete.
- Rektorn bör säkerställa att särskilt stöd handhas av lärare med specialpedagogisk kompetens.

Bedömning av resultaten

Inspektörerna har granskat hur väl skolans elever utvecklar kunskaper, normer och värden enligt de nationella målen för lärandet särskilt angivna i skollagen, läroplanen de nationella kursplanerna.

Kunskaper

I läroplanen och de nationella kursplanerna anges mål för utbildningen, övergripande och i olika ämnen. Skolan ska klargöra för eleven vilka målen är samt kontinuerligt följa upp elevernas kunskapsutveckling. I inspektörernas samtal och intervjuer med eleverna framkommer att eleverna i olika grad har kännedom om målen. Äldre elever har en bättre vetskap än yngre. Det är främst mål i svenska och matematik som kan återges. Inspektörerna bedömer att skolan bör förbättra arbetet med att klargöra utbildningsmålen för eleverna.

Kursplanernas mål att uppnå anger den kunskapsnivå som alla elever minst ska uppnå efter det femte skolåret i samtliga ämnen. I Hagaskolan finns ingen samlad bild av huruvida eleverna i årskurs 5 når dessa mål eller inte. Utöver resultaten från de nationella ämnesproven i svenska, engelska och matematik, kan skolan inte redogöra för hur stor andel av eleverna som uppnår de nationella målen i årskurs 5 i kursplanernas ämnen. Enligt läroplanen har rektorn ansvar för skolans resultat och för att dessa följs upp och utvärderas i relation till bland annat de nationella målen. Det är således nödvändigt att en samlad bild finns av elevernas resultat på skolnivå och att dessa ligger till grund för analys och förbättring av verksamheten i stort. Inspektörerna bedömer därför att skolan inte på ett systematiskt sätt följer upp och utvärderar elevernas kunskapsresultat i årskurs 5 i förhållande till kursplanernas mål, vilket måste åtgärdas.

De nationella ämnesproven i grundskolans årskurs 5 kan användas bland annat för att lärare ska ges stöd i arbetet med att bedöma om eleverna uppnått kursplanernas mål i svenska, matematik och engelska. Vid inspektionstillfället har Hagaskolan nyligen genomfört nationella prov i årskurs 5. Skolan anger att i matematikprovet var andelen elever som lägst nådde resultatet godkänt 89 procent, i engelska 89 procent och i svenska 81 procent. I proven deltog även elever med mycket stora inlärningsssvårigheter. (I den övergripande kommunrapporten redovisas resultaten från nationella ämnesprov i årskurs 5 under de tre senaste åren.)

Utifrån prov och diagnoser i olika ämnen samt iakttagna elevarbeten och redovisningar vid lektionsbesök, bedömer inspektörerna att eleverna i Hagaskolan når goda kunskapsresultat.

Utbildningen i förskoleklassen ska stimulera varje barns utveckling och lärande och ligga till grund för fortsatt skolgång. Av inspektionen framgår att verksamheten i förskoleklassen rymmer såväl lek och rörelse, skapande verksamhet som inslag av grundläggande språkliga och matematiska begrepp. I intervjuer ger barnen i förskoleklassen konkreta exempel på vad de lär sig inom områdena kunskaper samt normer och värden. Barnens lärande och utveckling dokumenteras kontinuerligt och en positiv utvecklingslinje kan skönjas för det stora flertalet barn. Även intervjuade föräldrar beskriver resultaten av förskoleklassens arbete som gott.

Inspektörerna bedömer att verksamheten i förskoleklassen stämmer överens med läroplanens mål och riktlinjer samt ger en god grund för barnens fortsatta lärande och utveckling.

Normer och värden

I läroplanen anges att skolan aktivt och medvetet ska påverka och stimulera eleverna att omfatta vårt samhälles gemensamma värderingar och låta dem komma till uttryck i vardaglig handling. Vidare ska skolan främja respekt och förståelse för andra människor, förmåga till inlevelse samt respekt och omsorg om såväl närmiljön som miljön i ett vidare perspektiv. Ett tecken på resultat av ett sådant värdegrundsarbete kan vara hur eleverna förhåller sig i skolmiljön. Vid lektionsbesök samt i samtal och intervjuer uppfattar inspektörerna att flertalet elever visar omsorg om varandra och miljön. Samtalstonen mellan elever och vuxna är övervägande trevlig. I en nyligen genomförd elevenkät anger flertalet elever att de trivs bra och att de känner sig trygga i skolan. Några elever uppger dock att de aldrig har någon att vara med på rasterna. Ingen fråga i enkäten handlar om mobbning eller andra former av kränkningar. Vid inspektörernas samtal och intervjuer med elever framkommer dock att sådant förekommer. Såväl yngre som äldre elever namnger kamrater som kränker andra och kamrater som blir kränkta. Eleverna berättar även om när, var och hur det sker. Särskilt kritiskt tycks förflyttningar till andra undervisningslokaler vara liksom vistelse i omklädningsrum och skymda platser på skolgården. Se inspektörernas bedömning under avsnittet "Arbetsmiljö och delaktighet".

Alla som arbetar i skolan ska enligt läroplanen främja elevernas förmåga och vilja till ansvar och inflytande över den sociala, kulturella och fysiska skolmiljön. Eleverna vid Hagaskolan berättar under inspektionen att de bland annat genom elevrådet har goda möjligheter att påverka skolans verksamhet i stort och också gör det. Elevrådet har regelbundna möten och rådet har vid flera tillfällen tagit egna initiativ för att förbättra skolgårdsmiljön och rastaktiviteterna. De elever

som inspektörerna talat med är väl informerade hur de ska gå tillväga för att driva sina frågor. Rektorn och lärarna bekräftar att eleverna är aktiva och tar ett ansvar för skolan som helhet. Inspektörerna bedömer att skolan når goda resultat i sitt arbete med att utveckla elevernas förmåga att ta ansvar och arbeta i demokratiska former.

Bedömning av genomförandet

Inspektörerna har granskat arbetet med arbetsmiljön, föräldrarnas och elevernas delaktighet, innehåll, organisation och arbetssätt i undervisningen, individanpassning och stöd, utvärdering av lärandet, bedömning och betygssättning, kvalitetssäkring och förbättringsarbete, skolledning och intern kommunikation. Nationella riktlinjer för arbetet finns i skollagen, läroplanen och i andra författningar för skolformen.

Arbetet med arbetsmiljö och delaktighet

I arbetet med att skapa en god arbetsmiljö för alla i skolan har skolledning och personal i Hagaskolan genomfört en rad åtgärder. I den dagliga verksamheten förs samtal kring händelser, kamratrelationer, skolklimat, attityder och konflikthantering. Skolan har en organisation med utvalda elever som kamratstödjare vilka, tillsammans med de vuxna, ska verka för ökad trivsel och trygghet. Det finns gemensamma ordningsregler och vissa klasser har egna trivselregler. I olika skolövergripande aktiviteter märks, enligt alla intervjuade, en ökad känsla av samhörighet och arbetsglädje. I dessa sammanhang lyfts de många hälsofrämjande aktiviteterna fram. Som nämnts tidigare under avsnittet ”Normer och värden” känner sig flertalet av eleverna trygga på skolan, men i samtal och intervjuer framkommer att det finns elever som retar och kränker andra elever och elever som känner sig utanför och kränkta. Rektorn och elevvårdspersonalen hänvisar till gemensamt och organiserat värdegrundsarbete som genomförs i förebyggande syfte samt de handlingsplaner man upprättat. Trots att skolan i många delar har ett gott värdegrundsarbete bedömer inspektörerna att rektorn och personalen inte i tillräcklig utsträckning har vidtagit åtgärder för att förhindra och stoppa kränkande behandling, vilket måste åtgärdas.

För varje enskild verksamhet ska det upprättas en likabehandlingsplan i enlighet med lagen om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever (SFS 2006:67) vilken anger ett uttryckligt förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever. Likabehandlingsplanen ska upprättas, följas upp och ses över under medverkan av barnen eller eleverna vid den verksamhet för vilken planen gäller. Vårdnadshavare ska ges möjlighet att medverka. Planen ska innehålla en översikt över de insatser som behövs för att främja barns och elevers lika rättigheter oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionshinder och för att förebygga och förhindra diskriminering, trakasserier och annan kränkande behandling beskrivas. Vidare ska i planen anges ansvarsfördelningen mellan rektorn eller någon annan med motsvarande ledningsfunktion och personal, en kartläggning av läget på skolan, vilka insatser som avses att påbörjas och genomföras under det kommande året, rutiner för akuta åtgärder vid situationer av kränkande behandling samt hur händelser och åtgärder ska dokumenteras. Hagaskolan har en lika-

behandlingsplan som tagits fram i samverkan mellan personal, vårdnadshavare och elever. Planen uppfyller i flertalet stycken de krav som ställs på en likabehandlingsplan. Dock saknar planen en beskrivning av verksamhetens behov grundad på en kartläggning av det aktuella läget vid skolan. Vidare bör det i planen tydligare framgå att vårdnadshavare kontaktas vid varje händelse eller misstanke om kränkningar, vilket redan sker idag. Elevernas delaktighet i processen inskränker sig till att planen presenteras för elevrådet. Inspektörerna bedömer att skolans likabehandlingsplan inte uppfyller författningarnas krav vilket måste åtgärdas, se vidare bedömning i kommunrapporten.

Enligt läroplanen ska alla som arbetar i skolan främja elevernas förmåga och vilja till ansvar och inflytande över den sociala, kulturella och fysiska skolmiljön. Läraren ska se till att alla elever oavsett kön och social och kulturell bakgrund får möjligheter till ett reellt inflytande över verksamheten i stort samt över arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll. I samtal och intervjuer framkommer att eleverna har inflytande över skolmiljön genom klassråd eller andra former av rådslag i klasserna samt genom sina klassrepresentanter i skolans elevråd. När det gäller undervisningen upplever eleverna att merparten av denna bestäms av lärarna. Eleverna har svårt att ge några konkreta exempel på att de tillsammans med lärarna väljer innehåll eller arbetssätt. Eleverna berättar dock att de under vissa arbetspass kan få välja i vilken ordning de ska arbeta med givna uppgifter eller välja bland olika arbetsuppgifter. Inspektörerna bedömer att eleverna ges goda möjligheter till inflytande och ansvar över frågor av gemensamt intresse gällande skolmiljön, men att arbetet med att ge eleverna förutsättningar för och möjligheter till ansvarstagande och inflytande över det egna lärandet, arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll bör förbättras.

Av inspektionen framgår att skolans samverkan med elevernas vårdnadshavare främst sker vid utvecklingssamtalen kring den enskilda eleven. I övergripande frågor har vårdnadshavare möjlighet till samverkan vid klassvisa föräldramöten samt via skolans föräldraförening. Information till och från skolan fungerar väl, enligt föräldrarna. Inspektörerna bedömer att Hagaskolan samverkar med elevernas vårdnadshavare på ett bra sätt.

Innehåll, organisering och arbetssätt i undervisningen

Inspektörerna har granskat hur skolan med utgångspunkt i nationella mål organiserat undervisningen utifrån lokala förutsättningar och elevers behov. Vidare huruvida en varierad och balanserad sammansättning av innehåll och arbetsformer förekommer samt i vilken mån undervisningen i grundskoleklasserna tar sin utgångspunkt i läroplanens och kursplanernas strävansmål och därigenom ger alla elever likvärdiga möjligheter att tillägna sig de kunskapskvaliteter som uttrycks i målen. Granskningen av verksamheten i förskoleklassen har inriktats på huruvida aktiviteterna är avpassade efter barnens ålder och mognad. Inspektörerna har också undersökt på vilket sätt barnens och elevernas tillit till den egna förmågan och deras vilja att lära uppmuntras samt hur deras förmåga att själva skapa och använda olika uttrycksmedel tillgodoses.

Vid flera lektionsbesök ser inspektörerna goda exempel på att arbetssätten varierar och hur eleverna uppmuntras att arbeta undersökande och reflekterande. En stor nyfikenhet hos eleverna samt en lust att lära är tydligt märkbar vid dessa lektioner. I ämnet svenska läggs stor vikt vid språkträning och läsning vilket, enligt lärarna, ger goda resultat även i andra ämnen. Naturen

används i stor utsträckning för studier och upplevelser av olika slag. Inspektörerna noterar att skolan har goda datatekniska möjligheter och en hög kompetens när det gäller användningen. Inspektörerna bedömer att verksamheten i ovanstående avseenden sker i enlighet med författningarna och är av god kvalitet.

Individanpassning

Inspektörerna har granskat i vilken mån undervisningen utgår från elevernas behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande samt om eleverna ges möjligheter att utvecklas efter sina förutsättningar och stimuleras att använda och utvecklas hela sin förmåga. Inspektörerna bedömer att verksamheten i dessa avseenden sker i enlighet med författningarna.

Särskilt stöd

Enligt läroplanen ska undervisning och elevvårdsverksamhet utformas så att eleverna får det särskilda stöd och den hjälp de behöver. Från och med den 1 juli 2006 har införts förändringar i skolformsförordningarna avseende särskilt stöd och åtgärdsprogram. Ansvar har tydliggjorts för att tidigt upptäcka elever i behov av särskilt stöd. Rektorn ska se till att en utredning inleds, om det framkommer uppgifter om att en elev kan ha behov av särskilda stödåtgärder. Om utredningen visar att eleven är i behov av sådana insatser, ska rektorn se till att ett åtgärdsprogram upprättas. Av detta ska framgå vilka elevens behov är, hur behoven ska tillgodoses samt hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas. Programmet ska omfatta elevens hela skolsituation.

I Hagaskolan finns fem lärare som arbetar med särskilt stöd. De är knutna till arbetslag och klasser. En av dem har specialpedagogutbildning och övriga olika lärarutbildningar och kortare kurser med inriktning mot specialpedagogik. Specialpedagogen har ansvaret för att vid behov handleda lärare och assistenter. Olika former av stöd provas som regel först inom klassens ram innan det blir aktuellt med andra stödformer. De åtgärdsprogram som inspektörerna tagit del av har ett innehåll som väl motsvarar kraven i författningarna. En tydlig beskrivning av vilka mål eleven riskerar att inte nå görs och i förhållande till detta vilka åtgärder som skolan avser att vidta. En tidsplan för insatser och uppföljningar görs. De klasslärare, elever och föräldrar som inspektörerna samtalade med är nöjda med omfattningen och innehållet i skolans arbete med särskilt stöd. Inspektörernas intryck är dock att kunskaper om specialpedagogiska metoder varierar ibland lärarna som ansvarar för stödet, en del av undervisningen ser snarare ut att vara ”mer av samma slag” än ”på annat sätt”. Inspektörerna bedömer att Hagaskolans arbete för att upptäcka stödbehov och ge särskilt stöd övergripande är av god kvalitet, dock bör skolledningen tillse att den specialpedagogiska kompetensen ökar bland dem som ska ansvara för särskilt stöd, se vidare under rubriken ”Personal”.

Enligt grundskoleförordningen ska en elev få studiehandledning på sitt modersmål om eleven behöver det. Vid Hagaskolan finns inget sätt att ta reda på om elever har behov av studiehandledning på modersmålet. Inspektörerna bedömer att skolan bör säkerställa att behov av studiehandledning tillgodoses.

Utvärdering av lärandet och bedömning

Läraren ska enligt läroplanen, utifrån kursplanernas krav allsidigt utvärdera varje elevs kunskapsutveckling, muntligt och skriftligt redovisa detta för eleven och

hemmen samt informera rektorn. Vid inspektionen framkommer att elevernas kunskapsutveckling följs upp på individnivå under hela skoltiden. En översikt delges eleverna och föräldrarna främst vid utvecklingssamtalen. Dock sammanställs inte elevernas resultat på skolvivå i alla ämnen, vilket försvårar rektorns ansvarstagande för att skolans resurser fördelas utifrån en värdering av elevernas utveckling. Se tidigare bedömning under avsnittet ”Kunskaper”.

Från och med den 1 januari 2006 ställs krav på upprättande av en individuell utvecklingsplan (IUP) för varje elev vid utvecklingssamtalet. Vid utvecklingssamtalet ska läraren i en framtidsytande individuell utvecklingsplan skriftligt sammanfatta vilka insatser som behövs för att eleven ska nå målen och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen och kursplanerna. Vid inspektionstillfället har alla elever i Hagaskolan individuella utvecklingsplaner med framtidsytande mål. Inspektörerna har tagit del av några exempel. Dessa visar en stor variation gällande kvalitet och i några av dem finns ingen hänvisning till vilka skolans insatser ska vara. Dessutom bör de mål som formuleras för elevernas utveckling ytterligare konkretiseras. Inspektörerna bedömer att arbetet med de individuella utvecklingsplanerna bör förbättras.

Kvalitetssäkring och förbättringsarbete

Den skriftliga kvalitetsredovisning som varje skola enligt författningarna årligen ska upprätta, ska vara ett led i den kontinuerliga uppföljningen, utvärderingen och utvecklingen av verksamheten. Kvalitetsredovisningen ska innehålla en bedömning av i vilken mån de nationella målen har förverkligats och en redogörelse för vilka åtgärder skolan avser att vidta för ökad måluppfyllelse. Inspektionen visar att Hagaskolan i sitt kvalitetsarbete har ett antal policydokument och handlingsplaner som väl anknyter till nationella mål. Detta gäller emellertid inte innehållet i skolans kvalitetsredovisning. Den innehåller redovisningar av några prioriterade mål som skolan beskrivit för läsåret: arbetet med att slå ihop två skolor, skolans hälsofrämjande arbete, föräldrasamverkan samt införandet av en ”mattecirkel” (underlag för att tydliggöra vilka mål eleverna uppnått i matematik). Inspektörerna bedömer att Hagaskolans kvalitetsredovisning har en bra struktur med rubrikerna mål, aktiviteter, resultat, måluppfyllelse, analys och fortsatta åtgärder, men att innehållet inte ger en tydlig bild av i vilken mån de nationella målen har nåtts, vilket måste åtgärdas. Stöd för hur kvalitetsredovisningar kan upprättas finns i Skolverkets Allmänna råd och kommentarer för kvalitetsredovisning. Någon tydlig koppling mellan Hagaskolans arbetsplan och kvalitetsredovisning finns inte.

Som delar i skolans kvalitetsarbete gör arbetslagen, enligt rektorn en rad uppföljningar under läsåret för att säkra kvaliteten. De handlar bland annat om genomförda aktiviteter, elevernas trivsel samt kunskapsresultaten i vissa ämnen. Under ett par dagar i juni utvärderar arbetslagen arbetsplanen i samma syfte. Inspektörerna finner att de åtgärder och utvecklingsinsatser som skolan vidtar oftast föregås av en kartläggning och analys av behoven. Det finns dock flera i personalen som anser att metoder ibland förordas och införs utan tillräckliga underlag.

Alla i personalen är inte heller eniga om att kvalitetsarbetet på skolan är en kedja där mål – genomförande – uppföljning – utvärdering – analys – åtgärder länkas samman och ligger till grund för fortsatt utvecklingsarbete.

Inspektörerna bedömer att skolan bör utvecklas sitt kvalitetsarbete.

Ledning

Inspektörerna finner i samtal och intervjuer att ansvarsfördelningen inom skolledningen, mellan rektorn och den biträdande rektorn, är känd och tydlig. Enligt författningarna har rektorn, som pedagogisk ledare och som chef för personalen, det övergripande ansvaret för att verksamheten som helhet inriktas på att nå de nationella målen. För att utöva sitt ledarskap ska rektorn enligt skollagen hålla sig förtrogen med det dagliga arbetet i skolan. I samtal och intervjuer framkommer att rektorn har en god övergripande bild av verksamheten och en bestämd strävan att ge elever och personal goda förutsättningar att nå målen. Det ses bl.a. i en betydande satsning på kompetensutveckling för personalen.

Samarbetet med barn och utbildningsförvaltningen fungerar väl, enligt rektorn. Hon anser också att hon får ett gott stöd av förvaltningschefen. Rektorn uppger vidare att beslutsordningen är tydlig mellan förvaltning och rektor. Sammantaget bedömer inspektörerna att rektorn vid Hagaskolan är väl förtrogen med verksamheten och utövar ett tydligt pedagogiskt ledarskap, men som nämnts ovan bör skolan förbättra sitt kvalitetsarbete vilket rektorn särskilt ansvarar för. Kontakten med huvudmannen bedöms vara god.

Bedömning av förutsättningarna

Skolverket tar i inspektionen upp följande förutsättningar för utbildningen; tillgång till den utbildning som ska erbjudas, information om utbildningen, personalens kompetens samt tillgång till läromedel, pedagogiska material och utrustning. Nationella bestämmelser finns bl.a. i skollagen.

Tillgång till utbildning och information om utbildning

Enligt skolförfattningarna är svenska som andraspråk ett eget ämne med egen kursplan och egna betygskriterier och syftar till att eleverna ska uppnå en funktionell behärskning av det svenska språket i nivå med elever som har svenska som modersmål. Om svenska som andraspråk anordnas för vissa elever ersätter det undervisningen i svenska. Hagaskolan har ingen rutin för att undersöka om elever har behov av undervisning i svenska som andraspråk. Lärare som intervjuats uppger att elever som antagligen skulle behöva sådan undervisning istället får stödundervisning i svenska. Inspektörerna bedömer att undervisningen i svenska som andraspråk inte anordnas i enlighet med författningarnas krav vilket måste åtgärdas.

Om en eller båda av elevens vårdnadshavare har ett annat språk än svenska som modersmål, ska eleven få undervisning i detta språk om eleven önskar det och har grundläggande kunskaper i språket. Enligt de lärare som inspektörerna talat med finns ingen rutin för att säkerställa att elever som har rätt till modersmålsundervisning får det. De kan också berätta om elever som inte fått modersmålsundervisning trots att de varit berättigade. Detta behandlas ytterligare i den övergripande kommunrapporten.

Inspektörerna har dessutom granskat omfattningen av verksamheten i förskoleklassen och skolans timplan, information om valmöjligheter, elevens val samt huruvida undervisningen är kostnadsfri för eleverna. Inspektörerna bedömer att verksamheten i dessa avseenden är i överensstämmelse med författningarna.

Personal

I skollagen anges att för undervisningen ska lärare, förskollärare eller fritidspedagoger, som har en utbildning avsedd för den undervisning de i huvudsak ska bedriva, användas. Inspektionen visar att flertalet lärare i Hagaskolan har utbildning i de ämnen de undervisar i, men som nämnts tidigare finns tveksamheter gällande tillräcklig specialpedagogiskkompetens hos de lärare som handhar särskilt stöd. Inspektörerna bedömer att rektorn bör säkerställa att särskilt stöd handhas av lärare med specialpedagogisk kompetens.

Materiella resurser

När det gäller materiella resurser har inspektörerna bl.a. granskat tillgång till läromedel, användning av datorer, lokaler och skolbibliotek. Inspektörerna har bedömt att dessa resurser på Hagaskolan ger goda förutsättningar för en tidsenlig utbildning. Särskilt bör framhållas den satsning skolan gjort på virtuella klassrum samt ”uteklassrum” som ger möjligheter till konkret miljö- och naturundervisning.

Datum	Ort
2007-10-04	Stockholm

Ingrid Åsgård
Bertil Karlhager